

CONCLUZII

Din argumentare, calcule hidraulice și hidroenergetice tehnico-economice se poate face concluzia că mai suficient la etapa cu volume și debite necesare de consum minime actual este varianta cu ratezarea rotoarelor la pompele existente mici situate la fiecare stație de pompă cu cheltuieli foarte mici, iar pe viitor cînd sa acumula unele finanțe din economisirea cheltuielilor pentru consumul energiei la pomparea apei se poate propune și variantele mai puțin costisitoare cu procurarea numai a 2 pompe $\text{ЦН}1000-180\text{a}$ cu funcționarea numai a 2 sta'ii de pompă Sp1 (pentru apă brută) și Sp 3 (pentru apă potabilă) la care energia specifici nu a de pași $e=0.887\text{kW/m}^3$, sau varianta cu pompe existente D1600-90 și D1250-65 cu $e=0.953\text{kW/m}^3$.

Pentru debite mai mari se vor aplica pompe mari care săn în fiecare stație de compara cîte 2 aggregate (total 8 aggregate) cu randament foarte înalt cel mai performante în lume pentru așa debite ca pompe D4000-95 și mai ales cu electromotoare sincrone de marcă $\text{СДН}15-39-6$ la tensiunea $U=10\text{kV}$ cu randamente peste 94 %. Se pot propune și alte variante mai suficiente pentru reducerea consumului de energie cu minim încă 25%.

La etapa actuală se propune varianta optimă cu ratezarea rotoarelor a pompelor existente pentru Sp1 și Sp2 de la diametru existent la $d=683\text{mm}$, iar pentru Sp3 și Sp 4 pompele existente D1600-90 este necesar de ratezat rotoarele pînă la $d=495\text{mm}$, ce va reduce consumul de energie cu 25% la pomparea apei pe apeductul Soroca-Balti.

BIBLIOGRAFIE

- 1.Burchiu V., Santău I., Instalații de pompă. Editura Tehnică. București. 1982.,p.464
2. Alexandrescu O. Stații de pompă. Politehnium. Iași. 2003, p.268

CZU 631.672.2

OPTIMIZAREA FUNCȚIONĂRII STAȚIILOR DE POMPARE PE APEDUCTUL SOROCA – BALȚI

P. PLEȘCA, R. CEBAN, V. MOCREAC
Universitatea Agrară de stat din Moldova

Abstract: Increase of generation hidraulic power means optimization of pumping station. Measurement procedure of main parameters of pumping units and optimization of pumping station of the Soroca-Balti water supply system. Evaluation of the measurement results, pumping regimes efficiencies of the energies

Key words: the optimization of pumping, the measurement results, the regimes efficiencies

INTRODUCERE

Apeductul Soroca-Bălți a dat în exploatare în anul 1985 cu scopul alimentării cu apă a or. Balti, Soroca, Florești și în perspectivă alte localități ca or. Rîșcani, Sîngerei, Telenești, Fălești, Drochia și o multime de sate pe aceste trasee. Reșind

din date în „STRATEGIA privind aprovizionarea cu apă și canalizarea localităților din Republica Moldova”(Hotărîrea guvernului nr.662 din 19 iunie 2007, pag.20, tabel, poz.8) referitor la Capacitatea Apeductelor Grupate „Soroca” unde se descrie, valoarea lui de Proiect-182000 m³/24h și reală care acum se folosește-40000m³/24h, cu perspectiva aprovizionarii a 233 localitați cu o populație de 827400 persoane. Studiul al multor proiecte executate (aprobată și verificate de Serviciu de Stat VEPC) de „AcvaProiect”, „Iprocom” s.a. instituții de proiectare în ultimul timp cu perspectiva dezvoltării a apeductului se poate prezenta în tabelul 1:

Tabelul 1: Date despre consumatori de apă și în conductele din Apeductul Soroca-Bălți

Localitate	Bălți	Soroca	Florești	Rîșcani	Sîngerei	Telenești	Fălești	Drochia	AcvaN
Pers.,mii; Acum	122,5	34,7	15,1*	11,4*	12,5*	6,5*	15,2*	17,5*	160
Pers.,mii; Viitor	123	35	15,3	11,5	12,7	6,8	15,4	17,8	827,4
Dedit,m ³ /24h;A	21200	4200	1630*	430*	870*	550*	1100*	1810*	25400
Debit,m ³ /24h;V	45000	12200	5200	4300	1942	1700	5200	6100	90000
Volum Rez,m ³ ,A	32000	12000	1000*	3000*	1000*	1000*	1000*	1000*	61000^
Volum Rez,m ³ ,V	32000	12000	2000	4400	2000	4000	5200	4000	83000^
Lungim. Ad,km;A	-(170)	1,5	-	-	-	-	-	-	71,9
Lungim. Ad,km;V	8(190)	1,5	15,8	36,63	22,28	32,3	32	20	80
Diametr.cond,mm	1000	400	400	400	315/250	250/200	400	400	1200
Cote teren,m;	90-160	45-170	90-150	140-180	70-140	60-140	70-150	170-220	48-303
Cons. En.kW/m ³	1,9*	2,9*	1,2*	2,2*	1*	1,3*	1,4*	1,6*	1,4

*- nu se referă la preluarea apei din Ad Soroca-Bălți; ^- total cu volum rez.17000m³ la Ad Soroca-Bălți.

Se poate sublinia din tabelul mai sus că debitul total sănătoasă perspectivă este egal cu 90000m³/24h(care se confirmă cu aceeași valoare dată și în articolul cosacrat aniversării institutului „Acvaproiect” 45 de ani în serviciul țării pe pag.18 în Revista Apelor Nr 11anul 2010 (copia să anexează). Capacitatea Apeductului conform proiectului e de 180000m³/h (în datele autorului de Proiect «Гидропроект» Харьков). Beneficiarul acum în Sarcina Tehnică cere minim 30000 și maxim 50000m³/24h. Precum reiese din datele cercetărilor „Укркоммуннипроект” г.Харьков «Рекомендации по интенсификации работы системы водоснабжения г. Бельцы, 1989 г. prezentat în pag.5 subliniază că la acel moment numai în or. Bălți consumul mediu era de 90 mii m³/24h. Ca sursă acest apeduct folosește apa din r.Nistru (cota 48m) preluată cu Stația de pompă (Sp) 1 care pompează în Sp2 amplasată la 3,4km în apropierea s.Cosauți, de unde ea este transportată spre decantorul Stației de tratare a apei (STA) situată la o distanță de 5,1 km. Pe tot traseul de la r. Nistru pînă la STA apa se transportă pe 2 conducte din oțel cu diametrul 1000mm. Dupa tratare apa potabilă se adună în 3 rezervoare fiecare cîte 3000m³ (total 9000).

După date din aceste rezervoare o parte de apă nimerește pe 2 conducte cu d=400mm (spre 2 rezervoare fiecare cu volum de 2000 m³(total 4000) distanță pînă la primul e 1 km, sub gravitație în sistemul de alimentări cu apă (AA) Soroca. Mai mare parte a debitului din aceste rezervoare (STA) amplasate pe lîngă Sp3 se pompează spre SP 4 amplasată la o destanță de 9 km prin o conductă cu d=1200mm în 2 rezervoare fiecare cu volum de 2000m³ (total 4000). Dupa date acum din aceasta conductă sub presiune concomitent se mai preea apa pentru partea

de sus a or. Soroca ca minim tot din 2 locuri pe conductă de 400mm (la o distanță de 0,5 km) se preea apa în $2 \times 2000 = 4000\text{m}^3$ și mai este un loc unde apa se preea de conductă de 100mm. (Aici trebuie de subliniat că preluarea apei din aceasta conductă magistrală pentru or. Soroca în timpul funcționării Sp 3 pentru or. Balți spre rezervorul Sp 4 de sus duce la micșorarea randamentului pompării, adică nu este suficient). Din rezervoarele ($2 \times 2000 = 4000\text{m}^3$) a Sp4 apa se transmite la o distanță de 3,5 km prin o conductă cu $d=1200\text{mm}$ la rezervoarele de sus (la cota 303m) cu volum $2 \times 2000 = 4000\text{m}^3$, de unde sub gravitație nimerește în rezervoarele $2 \times 6000 = 12000\text{m}^3$ (cota 170m) or. Balți prin conductă cu $d=1200\text{mm}$ ($L=20,3\text{km}$) și cu $d=1000\text{mm}$ ($L=25,9\text{km}$) și mai departe din aceste rezervoare apa acum prin gravitație/pompare se mai acumulează în rezervoarele cu volum de 20000m^3 amplasate în partea opusă a or. Bălți $L=8\text{km}$, la cota 190m.

Pentru studiu sau folosit -*Proiectul* (Nr.488-23-16) de baza executat de «Гидропроект» Харьков, 1980) și „Укркоммунниипроект” г.Харьков «Рекомендации по интенсификации работы системы водоснабжения г. Бельцы, 1989 г. - *Sarcina Tehnică* pentru Proiect de Execuție a reconstrucției Stațiilor de pompare 1,2 3 ,4 a apeductului Soroca-Bălți, dată de ÎIS "Acva-Nord" din 21.04.2010. (Техническое Задание на проектирование)

- *Proces verbal* al ședinței Consiliului Tehnic al Agenției „Apele Moldovei” din 25 mai 2010 - Протокол заседания технического совещания института „Acvaproject” по объекту «Реутilitarea stațiilor de pompare a sistemului aprovizionare cu apă Soroca-Bălți”

- *rezultatele masurărilor* Nr1 debitului la Sp 4 cu debitmetru ultrasonic compiuterizat)pe dat de 16.09.2010.

- *rezultatele masurărilor* Nr 2 debitului și presiunii concomitent pe traseu la sectorul Elizaveta spre rezervoarele din or. Bălți pe data de 15.10.2010.

- *rezultatele expertizei* proiectului de execuție a IP „Acvaproject” «Реутilitarea stațiilor de pompare a sistemului aprovizionare cu apă Soroca-Bălți”.

- *Reeșind* din „STRATEGIA” privind aprovizionarea cu apă și canalizarea localităților din Republica Moldova”(Hotărîrea guvernului nr.662 din 19 iunie 2007.

MATERIAL ȘI METODA

Reeșind din planurile de situație la fiecare Sp, desenele proiectului inițial referitor la variația nivelurilor în r. Nistră la priza Sp1, cotele axelor pompelor la fiecare Sp, variația nivelurilor în rezervoarele pe lângă Sp după datele masurărilor reale petrecute de autor după manometrele la intrare instalate pe conductă de aspirație la Sp2 și Sp3 (foto) și piezometre la Sp1 și Sp4 (foto)- sa precizat componentele înălțimii geometrice totale la fiecare agregat de pompare: înălțimi geometrice de aspirație față de axa pompei și pentru determinarea componentei la refuzare a înălțimii geometrice apreciate prin masurări reale sa observat indicele manometrului pe colectoare imediat după oprirea pompelor, care indica valoarea reală a coloanei de apă în statică la poziția „0” a manometrului și apoi aceasta marime se reduce la axa pompei. Dupa date din proiectul inițial și conform cerințelor referitor la aggregatele de pompare pentru categoria 1-toate pompele trebuie să fie sub

nivel, adica cota minimă a apei la aspirație ca limită nu poate fi mai jos de poziția axei pompei. Pentru valorile maxime posibile la aspirație să reeșit din sursa de preluare a apei pentru fiecare Sp, care sau masurat cu aceleași mijloace pentru nivele (adîncimi) maxim admise în rezervoare pentru Sp3 și Sp4, pentru Sp 2 presiunea maxima la aspirație (întrare) se limitează cu presiunile ce sunt indicate maxim admise pe vane la Sp2 vana 3049156p cu D= 800MM și P= 1.0 MPa (10 at=100m) și luînd în vedere duritatea corpului pompei la aspirație dat în cartea tehnică a pompei, de exemplu pentru pompa D2000-100 presiunea admisă maxima e de 6,5 at (65m) pentru pompa existentă la Sp 3, iar D4000-95 este de 8 at și pompa D1600-90 la Sp3,4 este de 4,5 at (45 m), adica pentru situații posibile la toate Sp probleme tehnice nu pot aparea din acest punct de vedere (Şaragov I. Pleşca P. Țerna I., 2001)

Pentru rezervoare nivelul maxim să stabilit din poziția cotei conductei ce evacură surplusul de apă în rezervor la umplerea lui stabilit după proiectul tipic ca pentru rezervoare dreptunghiulare, care sunt real amplasate de volum fiecare de 3000m³ (24x24m) cu h=4,8m la Sp3 și la Sp4 și sus la cota 303m de 2000m³ (24x18) cu h=3,6m iar la intrare în or. Bălți. de 6000m³ (36x36) cu h=4,8m. Pentru Sp2 la refulare pentru înălțimea geometrică să luat cota conductei de evacuare a surplusului de apă în camera de amestec 181 m. Reesind din măsurări petrecute și date inițiale a proiectului sau determinat valorile și variațiile înălțimilor geometrice/geodezice la aspirație, refulare și totale pentru aggregatele de pompare existente prezentate mai jos cu o precizie suficientă pentru calcule hidraulice. (Țerna I. Pleşca P. Șaragov I., 2002)

Determinarea înălțimilor geometrice necesare de pompare la Sp, 1, 2, 3, 4 și sarcinilor hidraulice libere a AdSB este prezentată în tabelul 2 mai jos.

Tabelul 2: Cotele caracteristice ale stațiilor de pompare.

Obiect hidrotehnic	Cota teren,m	Cot ax p,m	Cota maximă ,m	Cota minimă,m	Cota medie,m
Sp1, intrare	61.3	46.7	51	47	49
Sp1, ieșire la Sp2	101.3	102.7	103	103	103
<i>Înalț.geom, Hg1,m</i>		56	<i>Hg1min=52m</i>	<i>Hg1max=56m</i>	<i>Hgmed=54m</i>
Sp2, intrare	101.5	102.7	103	103	103
Sp2, camera ames	175.5		181	181	181
<i>Înalț.geom, Hg2,m</i>	74		<i>Hg1min=74m</i>	<i>Hg1max=74m</i>	<i>Hgmed=74m</i>
<i>În.geom. Hg1+2,m</i>			<i>Hg1min=126m</i>	<i>Hg1max=130m</i>	<i>Hgmed=128m</i>
Sp3, intrare rezerv.	174.6	172.0	176m	172	174
Sp3, ieșire rez. Sp4	234.3	236.0	240	236	238
<i>Înalț.geom, Hg3,m</i>		64	<i>Hg1min=60m</i>	<i>Hg1max=68m</i>	<i>Hgmed=64m</i>
Sp4, intrare rezerv.	234.3	236.0	240	236	238
Sp4, ieșire rez sus	303.0		305	301	303
<i>Înalț.geom, Hg4,m</i>			<i>Hg1min=61m</i>	<i>Hg1max=69m</i>	<i>Hgmed=65</i>
Sp4,umpl cond sus	310		310	310	310
<i>În.geom ump,Hg,m</i>			<i>Hg1min=70m</i>	<i>Hg1max=74m</i>	<i>Hgmed=72m</i>
<i>Rezerv 1,2 Bălți</i>					
Rezerv 170m, Bălți	170		172	168	170
Rezerv. Sus, -Hg	303		<i>Hg1min=129m</i>	<i>Hg1max=137m</i>	<i>Hgmed=133m</i>
Rezerv 190m,Bălți	190		192	188	190
Rezerv. Sus, -Hg	303		<i>Hg1min=109m</i>	<i>Hg1max=117m</i>	<i>Hgmed=113m</i>
<i>Pomp. dircțe Sp3+4</i>					
<i>În..geom, Hg3+4,m</i>	303	172/236	301-176=125	305-172=133	303-174=129

În.g ump, Hg3+4,m	310	172/236	310-176=132	310-172=140	310-174=136
Cond ocol, Tep-Hris					
Sp3,umpl cond Hris	260	172	260-176=84m	260-172=88m	260-174=86m
Sp3, rez.170m,Bălti	170	172	168-176=-8	172-172=0	170-174=-4
Sp3, rez.190m,Bălti	190	172	188-176=12	192-172=20	190-174=16

Acste date vor fi aplicate la calculul sarcinii de pompare la diferite regimuri după debit și la diferite scheme de pompare de la situații existente la cele variante propuse de autorul Proiectului alternativ de optimizare a funcționării cu reducerea nr SP pînă la 2-3 trepte și recuperarea energiei hidraulice pe acest traseu de apă.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Actualmente în stațiile de pompare sunt amplasate agregate de pompare cu utilaj performant, compus din pompe (de tip „D” cu dublu flux) de înalt randament peste 80% și electromotoare sincrone la tensiune 10kV cu un randament peste 94%, adică Randamentul Agregatelor este: între 83,6-77,1% ($R_a=R_p \times R_e$) care e suficient. (Pleșca P. Lichii A. Vîrlan V., 2005)

Alt ceva dacă Beneficiarul nare competență de al folosi util pentru unele regimuri cu consumuri mici de apă. Componența agregatelor existente la stațiile de pompare, parametrii de bază și diapazonul admis la ratezare.

Sp 1,diapaz dr	Pompa	D,mm	Np,kW	Rp,%	Electromotor	N,kW	n,r/mi	Cos/R,%	In, A
Ap1,d 820-700	D2000-100	820	644	82	СДН14-49-6	800	1000	0,9/94	54,5
Ap2,d 816-700	D4000-95a	780?	1000	86,5	СДН15-39-6	1250	1000	0,9/94,4	85
Ap3,d 816-700	D4000-95a	760	955	86,5	СДН15-39-6	1250	1000	0,9/94,4	85
					conect „stea”				
Sp 2									
Ap1,d 816-700	D4000-95a	760	955	86,5	СДН15-39-6	1250	1000	0,9/94,4	85
Ap2,d 816-700	D4000-95	825	1170	88,5	СДН15-39-6	1250	1000	0,9/94,4	85
Ap3,d 820-700	D2000-100	820	644	82	СДН14-49-6	800	1000	0,9/94	54,5
					conect „stea”				
Sp 3									
Ap1,d 816-700	D4000-95a	825	1170	86,5	СДН15-39-6	1250	1000	0,9/94,4	85
Ap2,d 816-700	D4000-95a	760	955	86,5	СДН15-39-6	1250	1000	0,9/94,4	85
Ap3,d 540-460	D1600-90	540	520	81	A4-85/43-4	630	1450	0,87/94,5	44
Sp 4									
Ap1,d 540-460	D1600-90	540	520	81	A4-85/43-4	630	1450	0,87/94,5	44
Ap2,d 816-700	D4000-95b	720	850	86,5	СДН15-39-6	1250	1000	0,9/94,4	85
Ap3,d 816-700	D4000-95a	760?	955	86,5	СДН15-39-6	1250	1000	0,9/94,4	85

Acste agregate existente fără schimbarea agregatelor (nici a pompelor, nici a electromotoarelor și nici a transformatoarelor – cum se propune de Proiect „Acvaproiect”) permite de-a pompa de la Sp1,Sp2 la STA de la minimum $Q_{min}=1600\text{m}^3/\text{h}$ (D2000-100b) pînă și $2500\text{m}^3/\text{h}$ (D4000-95b) de la un agregat nu mai spunem de acele valori mai mari necesare și pentru Sp3, Sp4 de la minimum $Q_{min}=1300\text{m}^3/\text{h}$ (D1600-90a) pentru sarcin necesare la acest regim de pompare. Adică dacă ne referim la cerințele date de Beneficiar în Sarcina Tehnică din 21.04.2010, pentru Sp.1, 2- Volumul dorit $V=30000\text{m}^3/1600=19\text{h}$ de lucru se asigură cu un agregat existent.

Iar pentru Sp3, 4 la cererea de $V=26000\text{m}^3/1300=20\text{h}$ de lucru. Precum toate modificările constă numai în ratezarea a 4 (patru) rotoare la un strung de aşchieire de marca 1A-65 (DIP500) cu cuțit de tip BK 8 cu un cost de lucru ce nu depășește pentru ratezarea unui rotor 1000 lei (după datele serviciului hidromecanic unde se execută aceste simple modificări din „Apă-Canal Chișinău” cu lucrări preliminare de demontarea capacului superior al pompei și scoaterea rotorului. Ca rezultat se poate face concluzia că Costul nu va depăși 5 mii lei. Sunt posibile și alte modificări pentru a largi diapazonul de debite, presiuni(sarcini de pompă) pentru a spori randamente mai superioare, pentru ce este necesar de folosit alte motoare cu acele pompe existente numai la turații mai joase sau alte pompe cu aceleași electromotoare și se poate folosi pentru regimuri cu debite și potențialul transformatoarelor existente la tensiunea de 0,4kV care sănt date în tabel.

Potențialul transformatoarelor existente la stațiile de pompă a ÎIS „AcvaNord” și aplicării lor.

Transformator	Tensiune,kV	Putere transf.,kVA	Putere utilă,kW	Aplicare actuală	Aplic. propusă
<i>Sp1</i>					
TCB 63/0,5	10	12000	9600	Pompă	Pompă
	0,4	2x250=500	2x200=400	necesităti auxil	..și pompă
<i>Total, Sp1</i>		<i>12500</i>	<i>10000</i>		
<i>Sp2</i>					
TCB 63/0,5	10	12000	9600	Pompă	Pompă
	0,4	2x160=320	2x128=256	necesităti auxil	..și pompă
<i>Total, Sp 2</i>		<i>12320</i>	<i>9856</i>		
<i>Sp3</i>					
TCB 63/0,5	10	12000	9600	Pompă	Pompă
	0,4	2x630=1260	2x504=1008	necesităti auxil	..și pompă
<i>Total, Sp 3</i>		<i>13260</i>	<i>10608</i>		
<i>Sp4</i>					
TCB 63/0,5	10	12000	9600	Pompă	Pompă
	0,4	2x160=320	2x128=256	necesităti auxil	..și pompă
<i>Total, Sp 4</i>		<i>12320</i>	<i>9856</i>		
<i>Total, Sp1,2,3,4</i>		<i>50400 kVA</i>	<i>40320 kW</i>		

Transformatoarele de joasă tensiune $U=0,4\text{kV}$ sunt secționate și pot fi cuplate în paralel. Precum actualmente sarcina lor nu depășește nici o patrime și se aplica pentru iluminare, deschiderea/inchiderea vanelor și altele. Adica se pot folosi la funcționarea unor agregate la $U=0,4\text{kV}$ cu sarcini disponibile ca surplusul la cel folosit. Lista pompelor și electromotoarelor, care pot fi filosite în combinație cu unul existent în SpAN.

Din gama parametrilor la randamentul optimal a agregatelor din analiza tabelului dat mai sus, se poate face concluzia că aplicația pompelor și electromotoarelor existente numai prin modificarea simplă ca ratezarea rotoarelor sau cu variația turației la pompe existente prin schimbarea numai motoarelor se poate asigura debitele minime necesare fără surplusul de sarcină de pompă la fiecare stație de pompă. Pentru debite minime necesare se poate utiliza de aplicat pomparea apei numai cu 2 (două) din 4 (patru) stații de pompă, iar pentru aceasta trebuie de modificat puțin schema de pompă prin conectarea directă a conductelor de refulare de la Sp3 cu colectorul de aspirație la Sp4, adică excluderea rezervoarelor existente în timpul pompării spre rezervor de sus.

Pompa	Q,m3/h	H,m	n,rot/min	Elect.motor,10kV	Ne,kW	Există la Sp Nr	Aplicat în
D1600-90	1600	90	1450	A4-85/43-4	630	la 3 și 4-electromotor	Sp3+
D1250-125	1250	125	1450	A4-85/43-4	630	Trebuie numai pompă	Sp1s, Sp3s
ЦН1000-180	1000	180	1450	A4-85/43-4	630	Trebuie numai pompă	Sp1 și Sp3
ЦН1000-180	900	157	1450	ДА304-85/43-4	500	Trebuie pompă, el/mot	Sp1 și Sp3
D1600-90	1000	40	980	АО3-355М-6	136/160	El/motor nou la 0,4kV	Sp2, 4s
D2000-100	2000	100	1000	СДН14-49-6	800	la 1 și 2- electromotor	Sp1+
D6300-27	3000	65	1000	СДН14-49-6	800	Trebuie numai pompă	Sp1, 2s
D2000-100a	1900	88	980	A4-85/54-6	630	Trebuie el/motor,10kV	Sp1, 2
D2000-100b	1800	80	980	A4-85/54-6	630	Trebuie el/motor,10kV	Sp1, 2
D3200-75a	3000	65	1000	СДН14-49-6	800	la 1 și 2- electromotor	Sp1, 2s
D2000-100	1500	58	730	ДА304-85/62-8	400	Trebuie el/motor,10kV	Sp2s
D4000-95a	3700	82	1000	СДН15-39-6	1050	La Sp1,2,3,4	Sp1,3+
D4000-95	3200	50	730	СДН-14-59-8	495/630	Trebuie el/motor,10kV	Sp2,4s
D4000-95a	3000	45	730	A4-85/62-8	425/500	Trebuie el/motor,10kV	Sp2,4s
						s- lucrează în serie	
D2000-21	2000	21	980	4A355S6	124/160	El/motor 0,4kV	Sp2, 4s
D1250-63	1250	63	1450	5AH355A4	290/315	El/motor 0,4kV	Sp2, 4s
D1250-63a	1100	52,5	1450	5AMH315M4	220/250	El/motor 0,4kV	Sp2, 4s
D1250-63b	1050	44	1450	5AMH315S4	175/200	El/motor 0,4kV	Sp2, 4s
D1250-65	800	28	980	5AMH280M6	90/110	El/motor 0,4kV	Sp2, 4s
D1250-125a	1150	102	1450	A4-400x4	450/500	El/motor 0,4kV	Sp1, 3
D1250-125b	1030	87	1450	A4-400XK4	360/400	El/motor 0,4kV	Sp1, 3

Din combinațiile ale pompelor se poate observa, că debitele minime de la Sp1,2 și Sp3,4 se pot asigura de la 1000 pînă la 1500m³/h, cu alte combinații de la 1600 pînă la 2200m³/h și cu pompele mari de la 2500 pînă la 3000m³/h (se vede funcționarea numai cîte un agregat la fiecare Sp. Lucru în paralel a acestor grupe de pompe vor da posibilitatea de a mari debitul pînă la 5000m³/h. Precum cîte un agregat mare la fiecare stație de pompare rămîne în rezervă. Unele aggregate cu putere pînă la 250 kW Sp1,2,3 (500),4 vor funcționa la tensiunea de 0,4kV reesind din capacitatea existentă a transformatoarelor la fiecare stație. Autorul propune ca aceste aggregate în primul rînd de la Sp 1 spre Sp2 se fie apa pompată prin corpul pompei de capacitate mare trecînd prin supapa de reținere și la oprire să păstreze manevrarea fix în aşa mod cum se proceda anterior, mai ales că vana permite presiuni admisibile pînă la 1MPa=10 at=100mca, adică la regimul cu numai o pompă la Sp1. Referitor la volumele posibile asigurate în 24h atunci ele vor fi de la minim posibile: Vmin=1000x24=24000m³ pînă la maxim Vmax=5000x24=120000m³ ce corespunde capacitatei Stației de tratatarea apei după datele «Гидропроект» Харьков, 1980) și „Укркоммунний- проект” г.Харьков «Рекомендации по интенсификации работы системы водоснабжения г. Бельцы, 1989 г.

În prealabil pentru argumentarea parametrilor de bază : debitele și sarcinile necesare de pompare la fiecare stație de pompare, sau studiat regimurile posibile conform normativelor în vigoare începînd de la cele minime/maxime (cerute în sarcina Tehnică de Beneficiar) pînă la cele stabilite în Proiectul de bază și alte aprobată pentru perspectivă conform Strategiei. Pe baza acestor regimuri cu volume necesare zilnice (24h) sau construit grafice de consum al apei pe baza distribuirii prezentate în proiectul de bază «Гидропроект» dat în fig.1

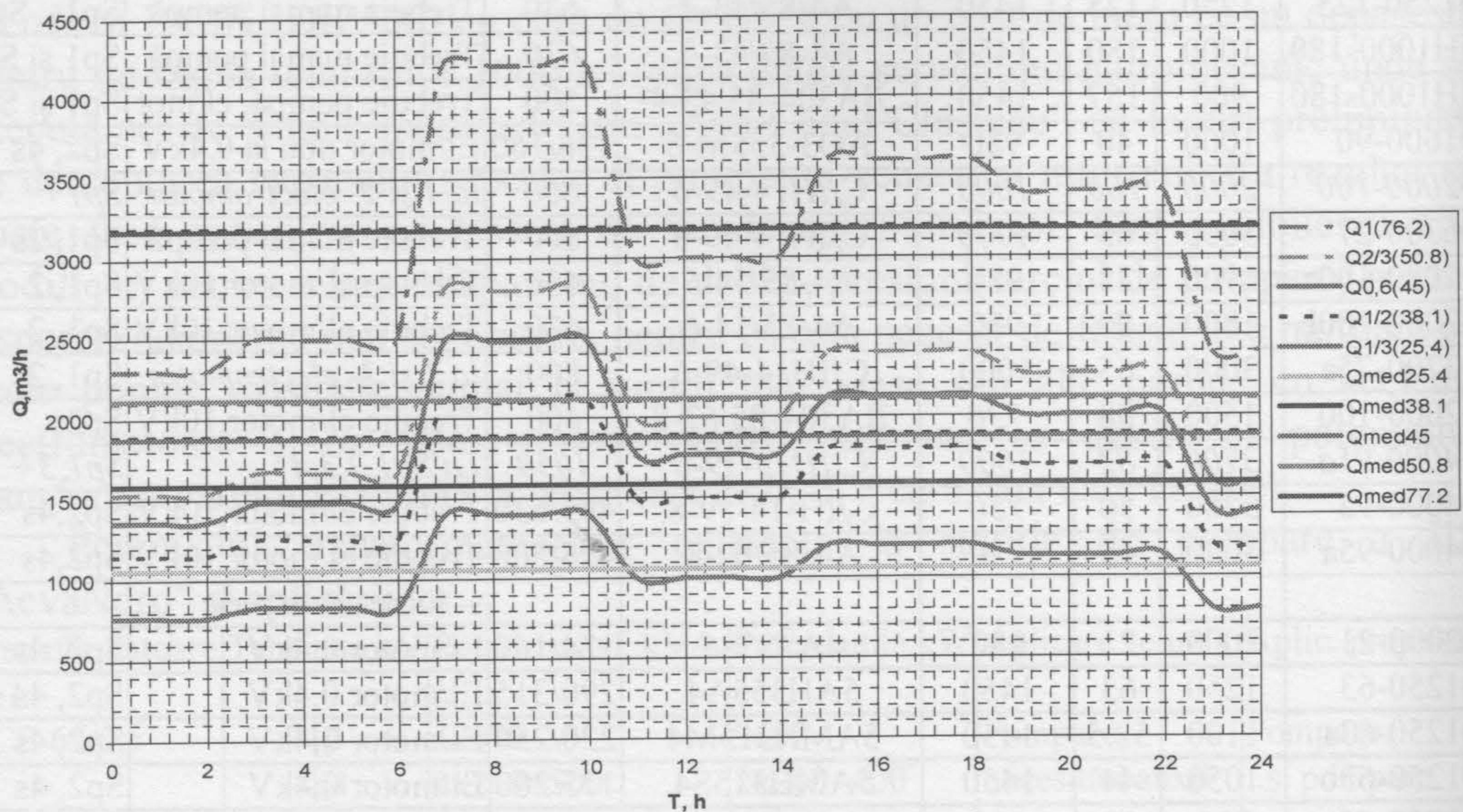

Fig.1. Distribuirea debitelor pe ore la diferite regimuri de consum al apei, Ad Soroca-Bălti

CONCLUZII

1. Optimizarea stațiilor de pompare se poate petrece cu utilaj existent cu unele modificări.
2. Trebuie la maxim de folosit volumele rezervoarelor situate pe apeduct și rețea de apă

BIBLIOGRAFIE

1. Șaragov I. Pleșca P. Țerna I. Încercări normale și reglarea pompelor dinamice. Îndrumar metodic.UTM. Chișinău. 2001. p.60
2. Țerna I. Pleșca P. Șaragov I. Pompe, ventilatoare și suflante. Fenomenul de cavitație în pompe centrifuge Îndrumar metodic.UTM. Chișinău.2002. p.63
3. Pleșca P. Lichii A. Vîrlan V. Eficiența utilizării energiei îstațiile de pompare din SA „Apă-Canal Chișinău” Conferința internațională ”Energetica Moldovei-2005” Acad. de Știință a Moldovei. Chișinău. 2005, p.9.

CZU 532.5:537+536.24:537

TIMPUL DE RELAXARE ELECTRICĂ A MEDIILOR DISPERSE DE CONDUCTIVITATE SLABĂ.

T. GROSU, L. CIOINAC

Universitatea Agrară de Stat din Moldova

Abstract. The communication is devoted to the theoretical investigation of one of the main electricophysical parameters of dispersed dielectric media (emulsions, suspensions, etc.), namely, electrical relaxation time τ , equal to the ratio of the absolute permeability ε to the electrical conductivity σ of the medium. The parameter τ is a function of the type $\tau = \tau(c, \varepsilon_1, \varepsilon_2, \sigma_1, \sigma_2)$, where c is the concentration of the dispersed phase. The indices "1", "2" refers to the dispersed and